

Resume

Som Venedig Biennalen i 2012 bekræftede, bygger arkitektfaget på en fælles grund af ophobet viden og erfaring, men om en fælles arkitektur er en naturlig konsekvens af dette, er et komplekst spørgsmål. Afhandlingen gør rede for betydningen af selve ordet fælles (common), samt den nutidige, videreudviklede og udvidede forståelse af det oprindeligt middelalderlige *commons* (fælleder), og undersøger en fælles arkitekturs potentiale for at huse nutidige livsformer.

Fordi det fælles pr definition vedrører alle individer, må det forstås i forhold til den diskurs, som omhandler den logiske relation mellem den enkelte og de mange. Paolo Virno og andre har karakteriseret mængden (*the multitude*) som den kategori, der bedst beskriver vor tids måde at én og mange på. Således er den væsentligste teoretiske kontekst for afhandlingen nyere teorier om Post-Fordisme og mængden (*the multitude*), samt økonomers, juristers og aktivisters tekster om *the commons* forstået som en strategi for at dele og opretholde ressourcer.

Urban boligarkitektur med udgangspunkt i København er konkret kontekst og sammenligningsgrundlag for en række eksempler, som forsøger at indkredse det fælles som et operativt så vel som et arkitektonisk begreb. Københavns baggårde undersøges som mulige *commons* i byens væv. To projekter fra begyndelsen af 1900-tallet af de danske arkitekter Ivar Bentsen og Carl Petersen sammenlignes med lignende projekter af Ludwig Hilberseimer som eksempler på en urban arkitektur med udgangspunkt i det fælles – i betydningen det almindelige. I en sammenligning af boligprojektet Kitagata i Gifu, Japan (Kazuyo Sejima, 2000) med VM-husene i København (Plot, 2005) og Unité d'Habitation i Marseille (Le Corbusier, 1952) diskuteres individualisering og en mulig arkitektur til mængden. Med udgangspunkt i en læsning af Brasílias Superquadra (Lucio Costa, 1957) foreslås det, at Sømærk-projektet (Vandkunsten, 2008) giver form til en konkret fælles grund.

Der redegøres for foreningen Urbanias ambition om at bygge et boligprojekt til omkring 300 personer højst 5 km fra Rådhuspladsen og i en sammenligning med Lange Eng (Dorte Mandrup, 2009) opridses forskellen mellem det kollektive og det fælles, samt mulige sammenfald mellem *gated communities* (økonomiske og/eller konkrete) og en fælles arkitektur. Der redegøres også for det hollandske fænomen Zelfbouw med potentialet for en arkitektur til mængden som referenceramme.

Afhandlingen afsluttes med en række skitser (kunstnerisk udviklingsarbejde) som postulerer, at det fælles som arkitektonisk ide og projekt ikke bare er et historisk fænomen, men en meningsfuld strategi i forhold til at huse nutidige livsformer.

Anne Romme, 2016